

УДК 739.4.079-027.1"(477.86-25)

МАТОЛІЧ І. Я.
Університет Короля Данила

DOI 10.30857/2617-0272.2020.2.6.

**ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ КОВАЛЬСЬКОГО МИСТЕЦТВА
(ЗА ПІДСУМКАМИ МІЖНАРОДНОГО ФЕСТИВАЛЮ «СВЯТО
КОВАЛІВ», М. ІВАНО-ФРАНКІВСЬК)**

Мета. *Визначено та окреслено процеси відродження художнього ковальства в Івано-Франківську на основі щорічного міжнародного фестивалю «Свято ковалів». Увагу зосереджено на аналізі художніх особливостей кованих скульптурних композицій, що доповнюють урбаністичне середовище міста, здійснено їх мистецтвознавчий аналіз.*

Методологія. *Методологічною основою є принцип системного підходу та комплексного дослідження. Для вивчення обраного об'єкта дослідження застосовано історичний, порівняльний та мистецтвознавчий методи.*

Результати. *З'ясовано, що одним із найбільших у Східній Європі є Міжнародний ковальський фестиваль «Свято ковалів» у Івано-Франківську, що розпочав свою діяльність у 2003 році. Метою цього заходу є відродження призабутих в Україні за радянської доби ковальських традицій та популяризація художнього металу як ремесла і як мистецтва. Визначено, що за кілька років захід переріс з аматорського рівня у масштабний міжнародний проект, який сьогодні включає в себе комплекс подій: привселюдну демонстрацію кування, перформанси, конкурси, наукову міжнародну конференцію, художню виставку ковальства. Одним із результатів фестивалю є виготовлення спільних ковальських робіт, які сьогодні доповнюють урбаністичне середовище Івано-Франківська, – проаналізовано їх художні особливості. З'ясовано, що художні вироби з металу можуть бути не лише функціональними, але й декоративними, часто з глибокою ідеєю.*

Наукова новизна *полягає у вивченні важливого аспекту відродження сучасного художнього ковальства в Україні на прикладі міжнародного фестивалю «Свято ковалів» в Івано-Франківську. Увагу зосереджено на художніх особливостях кованої металопластики.*

Практична значущість. *Дослідження дозволяє розширити знання про розвиток художнього ковальства в Івано-Франківську, що сприяє залученню отриманих відомостей у вивченні сучасного ковальства в Галичині.*

Ключові слова: *культура, сучасне мистецтво, міжнародний фестиваль, ковальство, художник по металу, металопластика, скульптурна композиція.*

Вступ. Художнє ковальство в Галичині має свою історію. Так, в Івано-Франківську (Станиславові) ще з другої половини XIX ст. діяли ковальські майстерні, де виготовляли оригінальні віконні решітки, ворота, ліхтарі тощо. На традиціях тодішніх станиславівських майстрів відроджується сучасне прикарпатське ковальство. Наприкінці XX – на початку XXI ст. починається новий період художнього відродження кованого металу, ювелірного мистецтва, формування нової школи, тенденцій у традиційному ковальстві. Важливим з позицій обміну креативним ідеями став почерпнутий у Європі досвід проведення спільних симпозіумів, пленерів,

фестивалів. Взірцем відродження давніх ремесел у Івано-Франківську є один із найбільших у Східній Європі ковальських фестивалів – «Свято ковалів». Цей міжнародний захід сприяє появі нових якостей та векторів сучасної металопластики, дає змогу учасникам активно обмінюватися досвідом та креативними ідеями. Результатом діяльності фестивалю стали подаровані місту спільні скульптурні твори, що стали естетичним акцентом міста.

Аналіз попередніх досліджень
Основну частину бібліографії цього питання складають сьогодні переважно короткі інформаційні матеріали, що систематично

з'являлися в інтернет-джерелах [1; 4; 5; 10; 11]. Але окремі відомості і теоретичні висновки містяться й у наукових публікаціях, присвячених вітчизняному художньому металу початку ХХІ ст. Зокрема це монографії і статті Р. Шмагала [12-14], О. Роготченка [9], В. Волошенка [2], О. Галети [3], У. Шпільчак [15] тощо. Частину матеріалів знаходимо у працях, присвячених проблемам архітектурного простору, архітектурно-художнього металу. Зокрема, корисною для нас стала одна з останніх праць у цій сфері – дисертація Н. Качковської [8]. У праці авторка аналізує впровадження спеціалізованої ковальської освіти як чинника, що вплинув на розквіт металевого декору архітектури міста кінця ХІХ – початку ХХ ст. Відсутність ґрунтовного дослідження сучасного художнього ковальства Івано-Франківська ХХ – початку ХХІ ст. та необхідність вивчення його розвитку визначає актуальність представленої статті.

Постановка завдання. Завданнями дослідження є: визначити та окреслити процеси відродження художнього ковальства в Івано-Франківську на прикладі щорічного міжнародного фестивалю «Свято ковалів»; визначити вплив соціокультурних явищ на розвиток цього виду мистецтва; проаналізувати художні особливості кованих скульптурних композицій, що доповнюють урбаністичне середовище міста, здійснити їх мистецтвознавчий аналіз.

Результати дослідження. Культура виступає рушієм змін у всіх сферах суспільного життя. Тому одним із пріоритетів для України, а особливо на сучасному етапі, має стати розвиток культури. Питання розвитку мистецтва художньої обробки металу в Україні неможливо розглядати поза глобальними процесами і явищами. Наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст. починається новий період художнього відродження кованого металу, ювелірного мистецтва, формування нової

школи, тенденцій у традиційному ковальстві.

Яскравим взірцем розвитку культури в Україні, зокрема культури художнього металу, є один із найбільших у Східній Європі міжнародних ковальських фестивалів – «Свято ковалів» у Івано-Франківську. З 2003 року цей захід об'єднує гостей з усього світу і різних куточків України: ковалів – професійних та початківців, численних шанувальників ковальського мистецтва, місцевих мешканців і туристів.

Міжнародні фестивалі та симпозиуми ковальського мистецтва періодично відбуваються й у інших містах світу. Зокрема, «Гефайстон» у Чехії, «Ферракулум» у Австрії, «Майстри кування» у Франції, Міжнародний ковальський фестиваль на Великих озерах в м. Буффало у США, «Чотири вітри» у Литві, Шоу нічного кування «Бал у Гефеста» у Білорусі, Трієнале емалі, Міжнародний симпозиум «Експериментальна емаль» та Міжнародні ливарні майстерні у Польщі. В Україні – Міжнародний фестиваль емалі в Україні (Київ), Міжнародний фестиваль ковальської майстерності «Парк кованих фігур» (періодично відбувався з 2005 р. до 2014 р.), «Залізний лев» (Львів), «Гамора» (Закарпаття), «Свято ковалів» (Івано-Франківськ), «Солом'яна птаха» (Луцьк) тощо [13, с. 102]. Проте Франківськ разом з Донецьком – єдині українські міста, що є членами Асоціації «Кільце європейських ковальських міст», яка має на меті зберігати традиції ковальства та сприяти його розвитку в Європі. А згодом, Івано-Франківськ дав поштовх для проведення дещо менш масштабних ковальських свят не лише в Україні (Житомир, Тернопіль, Чернівці, Рівне), а й у деяких європейських містах.

Івано-Франківськ – місто з доволі розвинутим мистецтвом художнього металу. Тоді як у інші західноукраїнські міста ковані елементи завозили з інших місцевостей, то в Івано-Франківську (Станиславові) ще з

другої половини XIX ст. діяли ковальські майстерні, де виготовляли оригінальні віконні решітки, ворота, ліхтарі. Чимало їх збереглося дотепер як історико-архітектурна цінність. Саме тут, зокрема, збереглися вироби майстерні Пйотра Ярошевського, які більше ніде не повторюються [3]. На традиціях тодішніх станіславівських майстрів відроджується сучасне прикарпатське ковальство. Нині на Прикарпатті діють відомі ковальські кузні та фабрики, вироби яких цінуються далеко за межами України. Тому прикметно, що саме в Івано-Франківську з ініціативи Сергія Полуботка, головного організатора та ідейного натхненника, щороку в травні відбувається фестиваль ковальського мистецтва. Його головною метою є відродження прибутих в Україні за радянської доби ковальських традицій та популяризація художнього металу як ремесла і як мистецтва. Зі слів Сергія Полуботка, «Металеві композиції від ковалів створювалися з метою донести до ширшого кола людей ідею збереження старовинного ремесла в сучасному світі зникнення будь-яких ремесел та, в цьому контексті, запропонувати нову роль ковальства у світі (принаймні в нашому місті)» [3, с. 29]. Окрім цього, донесення інформації про те, що художні вироби з металу можуть бути не лише функціональними, але й декоративними, часто з глибокою ідеєю.

Фестиваль розпочинався як місцевий некомерційний аматорський захід професіоналів ковальської справи, то згодом переріс у масштабний міжнародний проект із залученням офіційної влади та учасників Спільноти майстрів ковальського мистецтва України. Дуже швидко захід виробив власну концепцію, а відтак набув міжнародного статусу. Так, вже на VII Міжнародному фестивалі ковальського мистецтва у 2009 році на святі зібралося близько 250 майстрів з 24 країн [2, с. 49; 5].

До програми фестивалю включено демонстрацію кування, зокрема виготовлення спільної роботи, ярмарок кованих речей і сувенірів, численні майстер-класи з різних технік кування, виступи музичних гуртів, конференції, презентацію спеціалізованих видань. На завершення заходу – художня виставка «Орнаментальне ковальство». Однак щороку організатори привносять у дійство щось нове.

Чи не найцікавішою частиною останніх подій є пленер «Позитив» – створення ковалями невеликих скульптур, що розкривають вічні теми щастя, добра, радості, кохання тощо. Такі оригінальні декоративні скульптури є подарунком учасників фестивалю – ковалів з різних країн світу – Івано-Франківську до дня його народження. Доповнення урбаністичного середовища кованою металопластикою стало, на нашу думку, гарною традицією, яка давно практикується у визначних ковальських осередках Європи.

Таким чином ковані твори, ставши постійними експонатами міста, а з часом – його своєрідною візитівкою, також є естетичним акцентом міських скверів, вулиць та площ. Від заснування фестивалю вже назбирався чималий творчий доробок. Місто прикрашають композиції «Букет майстрів» (2006), «Великоднє сонце» (2007), «Дерево щастя» (2008), «У рамках ковальських традицій» (2009), «Круговерть ковальських міст» (2010), «Арка міського права» (2011), Пам'ятний знак першій українській церкві Станіслава (2012), елементи для «Мосту закоханих» (2013), «Хрест єднання» (2014), «Гніздо Всесвіту» (2015), Брама ковальських міст Європи (2016), «Часодійна вежа» (2017) (проект не реалізовано), «Мої птахи» (2018), «Якорі» (2019).

Першою ковальською скульптурною композицією фестивалю став «Букет майстрів» (2006). У цій роботі ковалі застосовують прийоми, максимально

наближені до традицій українського ковальства. Насамперед, це проколювання всіх деталей композиції вручну методом гарячого та холодного кування. Проте стилізація образу в скульптурі, композиційна врівноваженість і чистота виконання свідчать про знання всіх тонкощів сучасного ковальського мистецтва. Сьогодні «Букет майстрів» прикрашає головний корпус Медичного університету, що на центральній вулиці Івано-Франківська.

Виконана у 2007 р. спільними зусиллями понад трьох сотень ковалів з різних куточків світу, композиція «Великоднє сонце» (рис. 1) з точки зору слов'янської міфології є символічною. Адже ще з язичницьких часів Сонцю поклонялися, ототожнюючи його з богами Хорсом і Дажбогом. До круглого диска ковалі приклепали 12 металевих променів із янголів, дзвіночків і жучків. Встановлена на площі митрополита А. Шептицького, робота оточена історичними пам'ятками – Костелом Пресвятої Діви Марії, Колегією єзуїтів та кафедральним костелом Св. Воскресіння.

Ще одна триметрова композиція «Дерево щастя» (2008) (рис. 2), встановлена на івано-франківській «стометрівці», виконана з масивних пластин металу, розрізаних на смуги і стилізованих під гілки дерева. Масивний стовбур гармоніює з легкістю й ажурністю верхньої частини скульптури. Такий підхід допоміг витримати композиційний баланс, коли після фестивалю ковалі встановили на верхівці дерева свої праці: жар-птицю, скульптурні зображення Адама і Єви, різні дивовижні квіти та багато іншого. Також крону дерева прикрашає підвісна гойдалка, що стала улюбленим місцем дітлахів [4].

«У рамках ковальських традицій» (рис. 3) – спільний твір учасників міжнародного фестивалю, виконаний в 2009 році. Конструкторське вирішення кованої роботи передало масивність деталей і природну

красу матеріалу, на фоні якої вигідно дивляться ковальські роботи. Це ковадло, різні ковальські інструменти, зокрема, молот, кліщі, зубило тощо, а також колесо, зброя, підкови. Рамка має неабиякий попит у містян і туристів, оскільки після її встановлення у пару Міцкевича кожен охочий може сфотографуватися на згадку.

Карусель «Круговерть ковальських міст», що створювалася як загальна кована композиція до фестивалю 2010 р. відповідає задуму, оскільки вона кругла за формою та ще й рухається по колу. Вона є не лише декоративною, але й виконує практичну функцію, адже в будь-яку пору року тут можна побачити багато дітлахів. Вгорі карусель прикрашає складна композиція, що складається з багатьох різного розміру кілець. Нижче над сидінням закріплені круглі медальйони з гербами міст-членів Асоціації ковальських міст [1].

Наступною спільною ковальською роботою у 2011 р. стала масштабна 4,5 метрова «Арка міського права» (рис. 4), встановлена на вулиці Низовій на честь 350-річчя міста Івано-Франківськ [10; 11]. Композицію присвячено чотирьом національностям – українцям, полякам, вірменам, євреям, причетним до заснування колишнього Станиславова. Її прикрашають не симетрично розташовані різні ковані декоративні елементи. Вгорі арку увінчує символ Івано-Франківська архангел Михаїл та герб давнього Станиславова.

Одним із найцікавіших кованих творів Івано-Франківська є масивна Брама ковальських міст Європи (2016), встановлена на площі фортечної галереї «Бастіон». Саме в цьому історичному місці останні кілька років відбувається фестиваль «Свято ковалів». Ідея твору полягає у тому, щоб на уявних кованих цеглинах Бастіону встановити емблеми вісімнадцяти міст, які входять до Асоціації ковальських міст. Окрім цього, на брамі розмістили багато інших кованих елементів з попередніх заходів. Це птахи, квіти, підкови, дзвіночки тощо.

Рис. 1. Спільна ковальська композиція «Великоднє сонце», 2007 р.

Рис. 2. Андрій Хорта.
Композиція «Дерево щастя», 2008 р.

Рис. 3. Анатолій Рудік, Мар'ян Комар.
Композиція «У рамках ковальських традицій»,
2009 р.

Рис. 4. Спільна ковальська композиція
«Арка міського права», 2011 р.

Рис. 5. Василь Гудима.
Композиція «Мої птахи», 2018 р.

Доволі незвичною композицією стала інсталяція «Мої птахи» (рис. 5), ідея якої зародилася на фестивалі у 2018 р., а втілена в реальність уже в наступному 2019 р. Викувані птахи встановлені на рівні третього поверху у просторі вулиці Галицької в напрямку до площі Шептицького. Задум твору у тому, щоб вирвати людей з техногенного міського простору і змусити їх підвести голову й думати не лише про побутові справи, але й про щось високе, та духовне. Твір є символом простору й свободи.

Названі композиції часто є не лише декоративними, а й яскравими взірцями сучасного ковальського мистецтва з глибоким ідейним підтекстом. Обмін досвідом, дизайнерськими рішеннями, ковальськими техніками та ідеями, нові знайомства ставлять певну планку для ковалів і таким чином підтримують належний мистецький рівень. Залучення до цього ковалів з інших країн допомагає не відставати від нових віянь.

Організатори «Свята ковалів» добре розуміють, що в сучасному мистецтві стиль та концепція твору стали важливими факторами. Це об'єднує роботи однією спільною ідеєю, допомагає краще сприймати полістилізм у працях майстрів.

Окрім різних перформансів, конкурсів та майстер-класів, з 2006 р. організатори започаткували проведення міжнародної конференції. Такі обговорення є дуже потрібними, адже «від 1998 року було проведено три єдині в Україні спеціалізовані конференції, що стосувалися художнього металу» [12]. Конференція, що відбулася у травні минулого року набула статусу ще й наукової. Понад три десятки науковців та художників по металу презентували свої творчі проекти, мали нагоду обмінятися досвідом, теоретичними та практичними знаннями. Результати обговорень не лише допомагають ковалям працювати з комерційними проектами, а й спонукають їх до створення нових концептуальних творів.

Матеріали конференції опубліковані у фаховому науковому виданні [13].

Для поживлення фестивалю з 2017 р. започатковано шоу «Нічне кування» із залученням нових технологій медіа-мистецтва та ковальства, світла й музики. Завершенням події традиційно є проведення міжнародної художньої виставки «Орнаментальне ковальство» та бієнале «Ковальське сузір'я». Саме виставкова діяльність сьогодні є одним із потужних факторів, що стимулює розвиток творчого кування. Участь у виставці беруть як визнані метри, так і студенти, що навчаються на відділі художнього металу Львівської національної академії мистецтв, Вижницького коледжу прикладного мистецтва ім. В. Шкрібляка, Косівського інституту прикладного та декоративного мистецтва, Львівського державного коледжу декоративного і ужиткового мистецтва ім. І. Труша. Оригінальні твори різняться за жанрово-стилістичними та формотворчо-технологічними ознаками, проте гармонійно об'єднані в єдиному просторі виставки. Щоразу експозицію складають твори, художні елементи яких виконані у різних техніках, часто методом гарячого та холодного кування. Найчастіше дрібні як функціональні, так і суто декоративні предмети екстер'єру: ліхтарі, ґрати на вікна та інтер'єру: свічники, столики, решітки, набори для каміна тощо. Особливу нішу займає скульптура. До прикладу, на минулорічних виставках були представлені антропоморфні скульптури «Нескінченна сила» турецьких майстрів Ідріса та Орхана Савашів, які є вдалим поєднанням різних матеріалів – каменю й металу.

Лаконічністю і мінімалізмом виражальних засобів, чистотою форми вирізняється скульптура «Лада» іванофранківця Олександра Стефанюка. Робота є символічною з точки зору слов'янської міфології. Ще в період язичництва Лада, богиня любові та щастя, була покровителькою сімейного вогнища. В

її руках – круглий мідний медальйон із зображенням солярним знаком, символом богині – восьмипроменевою зіркою із загнутими кінцями, що приносить щастя та злагоду в сім'ї.

Пластичністю форм відзначена бронзова скульптура киянина Іллі Поп'юка «Танго закоханих» – динамічна емоційно-лірична композиція, герої якої зображені в мить пристрасного «па». Помітною є увага автора до складної лінії, внутрішньої та зовнішньої експресивності закоханих.

Досить незвичною є серія робіт «Стімпанк» художника зі Львова Андрія Болюха. У своїх оригінальних композиціях автор відображає технології парових машин. Закріплені на дерев'яній основі, вони зроблені з клепаного металу й устатковані фантазійними птахоподібними істотами, важелями та стрілками.

Слід відзначити, що окремі роботи тяжіють до еkleктики та надмірного декоративізму. Сюди відносимо скульптурну композицію «Годинник» Василя Куція, дверну решітку студентів Вижницького коледжу прикладного мистецтва ім. В. Шкрібляка тощо.

Висновки. Отже, такого роду міжнародні події як «Свято ковалів» у Івано-Франківську мають непересічне значення для розвитку ковальського мистецтва України. Цей захід сприяє появі нових якостей та векторів сучасної металопластики, дає змогу учасникам активно обмінюватися практичним та теоретичним досвідом, креативними ідеями. Обмін досвідом, майстер-класи, сучасні засоби спілкування між майстрами – це те, що сприяє розумінню сутності всезагальних культурних явищ Європи та світу.

Результатом діяльності фестивалю стали подаровані місту спільні скульптурні твори, що стали естетичним акцентом міста. Наукові розвідки засвідчили певні прогалини у вивченні сучасного художнього ковальства Івано-Франківська ХХ – початку ХХІ ст., зокрема відродження кованого металу, ювелірного мистецтва, формування нової школи, тенденцій у традиційному ковальстві. Це дає підстави стверджувати про актуальність подальших досліджень.

Література

1. Бондарев І. Місто кованих скульптур. *Репортер*. 2012. URL: <https://report.if.ua/uncategorized/Misto-kovanyh-skulptur/> (дата звернення: 16.03.2020).
2. Волошенко В. О. Фестивалі ковальства та їх роль у розвитку художнього металу України початку ХХІ століття (естетичний і соціокультурний аспекти). *Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті*. 2017. №2. С.47-53.
3. Галета О. Скульптура в структурі малих архітектурних форм: особливості класифікації та художніх образів. *Вісник Прикарпатського університету. Мистецтвознавство*. 2014. Вип. 28-29. Ч.1. С. 26-31.
4. Добош Г. В. Івано-Франківську встановили «Дерево щастя» з металу. *Радіо Свобода*, 2012. URL: www.radiosvoboda.org/a/24483059.html

5. Добош Г. В. Свято вогню і металу – фестиваль ковальського мистецтва. *Радіо Свобода*, 2009. URL: www.radiosvoboda.org/a/1624182.html (дата звернення: 16.03.2020).
6. Качковська Н. Н. Архітектурне ковальство кінця 19 – початку 20 століть у мистецькій спадщині Івано-Франківська: автореф. дис. канд. мист-ва: 17.00.06. Івано-Франківськ, 2019. 17 с.
7. Качковська Н. Н. Ковальські майстерні Івано-Франківська. *Вісник Львівської Національної академії мистецтв*. 2016. № 30. С. 147-158.
8. Ковешникова Н. А. Дизайн: история и теория: учеб. пособие для студентов архитектуры и дизайн. специальностей. М.: Омега-Л, 2006. 224 с.

9. Роготченко О. Українське ковальство посттоталітарного періоду: шляхи розвитку. *Мистецтвознавство України*. 2013. Вип. 13. С. 279-286.
10. Свято ковалів 2010 URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%B2%D1%8F%D1%82%D0%BE_%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B2 (дата звернення: 18.02.2020).
11. Стартує «Свято ковалів 2010». *Наше Місто Івано-Франківськ*. 2010. URL: <http://nashemisto.if.ua/content/category/26/72/> (дата звернення: 18.02.2020).
12. Шмагало Р. Енциклопедія художнього металу. Художній метал України XX – XXI ст. URL: <http://artmetal.org.ua> (дата звернення: 16.03.2020).
13. Шмагало Р. Т. Науково-інформаційне поле українського художнього металу в XXI ст.: проблеми комунікації. *Художній метал: візії майбутнього: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Івано-Франківськ, 3-4 травня 2019 р.). Івано-Франківськ, 2019. С. 102-113.
14. Шмагало Р. Т. Сучасне художнє ковальство України: авторський і колективний пошук. *Образотворче мистецтво*. 2012. №3-4. С. 6-8.
15. Шпільчак У. В. Нові тенденції художнього ковальства початку XXI століття (на прикладі Івано-Франківська). *Вісник Прикарпатського університету. Мистецтво*. 2011. Вип. 21–22. Ч. 1. С. 69-75.
1. Bondarev, I. (2012). Misto kovanykh skulptur. [City of wrought iron sculptures]. *Reporter*. URL: <https://report.if.ua/uncategorized/Misto-kovanyh-skulptur/> (last accessed: 16.03.2020). [in Ukrainian].
2. Voloshenko, V.O. (2017). Festyvali kovalstva ta yikh rol u rozvytku khudozhnoho metalu Ukrainy pochatku XXI stolittia (estetychnyi i sotsiokulturnyi aspekty) [Blacksmith festivals and their role in the development of the metal art of Ukraine at the beginning of the 21st century (aesthetic and socio-cultural aspects)] *Tradytzii ta novatsii – Traditions and innovations*, 2, 47-53. [in Ukrainian].
3. Haleta, O. (2014). Skulptura v strukturi malykh arkhitekturnykh form: osoblyvosti klasyfikatsii ta khudozhnykh obraziv [Sculpture in the structure of small architectural forms: features of classification and artistic images] *Visnyk Prykarpatskoho universytetu Mystetstvoznnavstvo – Bulletin of the Carpathian University. Art Studies*, 28-29, 26-31. [in Ukrainian].
4. Dobosh, H.V. (2012). V Ivano-Frankivsku vstanovyly «Derevo shchastia» z metalu. [In Ivano-Frankivsk a «Tree of Happiness» of metal was installed]. *Radio Svoboda*. URL: www.radiosvoboda.org/a/24483059.html (last accessed: 16.03.2020) [in Ukrainian].
5. Dobosh, H.V. (2009). Sviato vohniu i metalu – festyval kovalskoho mystetstva. [The festival of fire and metal is a festival of blacksmithing]. *Radio Svoboda*. URL: www.radiosvoboda.org/a/1624182.html (last accessed: 16.03.2020) [in Ukrainian].
6. Kachkovska, N.N. (2019). Arkhitekturne kovalstvo kintsia 19 – pochatku 20 stolit u mystetskii spadshchyni Ivano-Frankivska [Architectural blacksmithing of the late 19th – early 20th centuries in Ivano-Frankivsk art heritage]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Ivano-Frankivsk [in Ukrainian].
7. Kachkovska, N.N. (2016). Kovalski maisterni Ivano-Frankivska [Blacksmith's shops in Ivano-Frankivsk] *Visnyk Lvivskoi Natsionalnoi akademii mystetstv – Bulletin of the Lviv National Academy of Arts*, 30, 147-158 [in Ukrainian].
8. Koveshnikova, N.A. (2006). Dizajn: istorija i teoriya [Design: history and theory]. Moskva [in Ukrainian].
9. Rohotchenko, O. (2013). Ukrainske kovalstvo posttotalitarnoho periodu: shliakhy rozvytku [Ukrainian blacksmithing of the post-totalitarian period: ways of development] *Mystetstvoznnavstvo Ukrainy – Art Studies of Ukraine*, 13, 279-286. [in Ukrainian].
10. Sviato kovaliv 2010 [Blacksmiths Celebration 2010]. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%B2%D1%8F%D1%82%D0%BE_%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B2 (last access 18.02.2020) [in Ukrainian].
11. Startuie «Sviato kovaliv 2010» [Blacksmiths Celebration 2010 Starts]. URL: <http://nashemisto.if.ua/content/category/26/72/> (last access 18.02.2020) [in Ukrainian].
12. Shmahalo, R. (2015). Entsyklopediia khudozhnoho metalu. Khudozhnii metal Ukrainy XX – XXI st. [Encyclopedia of artistic metal. Ukrainian

metal art of the XX – XXI centuries]. Lviv: Apriori URL: <http://artmetal.org.ua> (last access 16.03.2020) [in Ukrainian].

13. Shmahalo, R.T. (2019). Naukovo-informatsiine role ukrainskoho khudozhnogo metalu v XXI st.: problemy komunikatsii [The scientific and informational role of Ukrainian metal art in the 21st century: problems of communication]. Proceedings from Khudozhnii metal: vizii maibutnoho'19: *materialy Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii*. (pp.102-113). Ivano-Frankivsk [in Ukrainian].

14. Shmahalo, R.T. (2012). Suchasne khudozhnie kovalstvo Ukrainy: avtorskyi i

kolektyvnyi poshuk [Contemporary Art Forging of Ukraine: author's and collective search] *Obrazotvorche mystetstvo – Fine art*, 3-4, 6-8. [in Ukrainian].

15. Shpilchak, Y.V. (2011). Novi tendentsii khudozhnogo kovalstva pochatku XXI stolittia (na prykladi Ivano-Frankivska) [New trends in artistic blacksmithing in the beginning of the 21st century (on the example of Ivano-Frankivsk)]. *Visnyk Prykarpatskoho universytetu. Mystetstvo – Bulletin of the Carpathian University. Art*, 21-22, 69-75. [in Ukrainian].

DEVELOPMENT TRENDS OF BLACKSMITH'S CRAFT BASED ON THE RESULTS OF THE INTERNATIONAL FESTIVAL "SVIATO KOVALIV"

MATOLICH I.Y.

University named after King Danylo

Purpose. The article defines and outlines the processes of artistic blacksmithing revival in Ivano-Frankivsk based on the results of the annual International Festival "Sviato Kovaliv" (Blacksmith Festival). The attention is riveted on the analysis of artistic features of forged sculptural compositions that complement the urban environment, and their art history analysis has been carried out.

Methodology. The methodological background is the principle of system approach and integrated research. The historical, comparative and art history methods have been used for the study of the selected object of research.

Results. It has been established that one of the biggest in Eastern Europe is the International Blacksmith Festival "Sviato Kovaliv" in Ivano-Frankivsk which began its activities in 2003. The purpose of this event is the revival of blacksmithing traditions forgotten in Ukraine in the Soviet times and popularization of the artistic metal as a craft and an art. It has been defined that in the space of a few years the event has developed from the amateur level into the large-scale international project which

ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ КУЗНЕЧНОГО ИСКУССТВА (ПО ИТОГАМ МЕЖДУНАРОДНОГО ФЕСТИВАЛЯ «СВЯТО КОВАЛІВ», Г. ИВАНО-ФРАНКОВСК)

МАТОЛИЧ И.Я.

Университет Короля Данила

Цель. В статье определены и обозначены процессы возрождения художественнойковки в Ивано-Франковске на примере ежегодного международного фестиваля «Свято ковалів». Внимание сосредоточено на анализе художественных особенностей кованных скульптурных композиций, которые дополняют урбанистическую среду города, осуществлено их искусствоведческий анализ.

Методология. Методологической основой является принцип системного подхода и комплексного исследования. Для изучения выбранного объекта исследования применены исторический, сравнительный и искусствоведческий методы.

Результаты исследования. Установлено, что одним из крупнейших в Восточной Европе является Международный кузнечный фестиваль «Свято ковалів» в Ивано-Франковске, который начал свою деятельность в 2003 году. Целью этого мероприятия является возрождение забытых в Украине в советское время кузнечных традиций и популяризация художественного металла как ремесла и как искусства. Определено, что за несколько лет мероприятие переросло из любительского уровня в масштабный международный проект, который сегодня

nowadays includes a complex of events: public demonstration of blacksmithing, performances, competitions, international scientific conference, and art exhibition of blacksmithing. It has been established that one of the results of festival is the production of joint blacksmith's works, which nowadays complement the urban environment of Ivano-Frankivsk, and their artistic features have been analysed. It has been found out that metal artworks can be both functional and decorative, often with a deep idea.

The scientific novelty lies in the study of important aspect of the modern artistic blacksmithing revival in Ukraine using the example of the International Festival "Sviato Kovaliv" (Blacksmith Festival) in Ivano-Frankivsk. The attention is focused on the artistic features of forged chased work.

Practical significance. The research allows broadening your knowledge about the artistic blacksmithing development in Ivano-Frankivsk that contributes to the attraction of obtained information in the study of modern blacksmithing in Halychyna (Galicia).

Key words: *culture, modern art, international festival, blacksmithing, metal designer, chased work, sculptural composition.*

включает в себя комплекс событий: публичную демонстрацию ковки, перформансы, конкурсы, научную международную конференцию, художественную выставку ковки. Установлено, что одним из результатов фестиваля является изготовление совместных кузнечных работ, которые сегодня дополняют урбанистическую среду Ивано-Франковска, проанализированы их художественные особенности. Установлено, что художественные изделия из металла могут быть не только функциональными, но и декоративными, часто с глубокой идеей.

Научная новизна заключается в изучении важного аспекта возрождения современной художественной ковки в Украине на примере международного фестиваля «Свято ковалів» в Ивано-Франковске. Внимание сосредоточено на художественных особенностях ковanej металлопластики.

Практическое значение. Исследование позволяет расширить знания о развитии художественной ковки в Ивано-Франковске, что способствует привлечению полученных сведений в изучении современной ковки в Галичине.

Ключевые слова: *культура, современное искусство, международный фестиваль, ковка, художник по металлу, металлопластика, скульптурная композиция.*

ІНФОРМАЦІЯ
ПРО АВТОРА

<https://doi.org/10.30857/2617-0272.2020.2.6>

Матоліч Ірина Яремівна, канд. мист., доцент кафедри дизайну, Приватний вищий навчальний заклад «Університет Короля Данила», ORCID 0000-0002-9728-7372, **e-mail:** artnamur@ukr.net

Цитування за ДСТУ: Матоліч І. Я. Тенденції розвитку ковальського мистецтва (за підсумками міжнародного фестивалю «Свято ковалів», м. Івано-Франківськ). *Art and design*. 2020. №2. С. 73-82.

Citation APA: Matolich, I.Y. (2020) Development trends of blacksmith's craft based on the results of the international festival «Sviato kovaliv». *Art and design*. 2. 73-82.